

Ulotka informacyjna dla pacjentów z gruźlicą

Czym jest gruźlica?

Jest chorobą wywołaną przez bakterię zwaną *Mycobacterium tuberculosis*. Gruźlica zwykle dotyczy płuc, ale może również atakować inne części ciała.

Jakie są objawy gruźlicy?

Gruźlica rozwija się wolno w organizmie. Objawy mogą się pojawić po kilku miesiącach. Każdy z następujących symptomów może być objawem choroby:

- gorączka i nocne pocenie się,
- kaszel utrzymujący się ponad trzy tygodnie,
- utrata wagi,
- krew w płwocinie (we flegmie) w dowolnym czasie.

Jeśli pojawią się takie objawy, wskazana jest wizyta u lekarza rodzinnego.

Jak rozprzestrzenia się gruźlica?

Prątki gruźlicy zwykle rozprzestrzeniają się w powietrzu. Niektóre osoby cierpiące na gruźlicę płuc mają jej zakaźną odmianę. Oznacza to, że mogą zarazić chorobą innych ludzi. Prątki dostają się do powietrza, kiedy ktoś cierpiący na zakaźną gruźlicę kaszle, kicha, rozmawia lub śpiewa. Zarażenie się gruźlicą zwykle następuje po długotrwałym kontakcie z osobą, która cierpi na jej zakaźną odmianę.

Czy każdy może zarazić się gruźlicą?

Tak, każdy może się zarazić gruźlicą, ale większe ryzyko istnieje w przypadku osób, które mieszkają w tym samym domu, co osoba na nią chora lub które pozostają z taką osobą w bardzo bliskim kontakcie. Choruje tylko mała liczba osób, które wdychały prątki gruźlicy. Do zachorowania może dojść w ciągu kilku miesięcy od momentu kontaktu z tą chorobą lub wiele lat później.

Jak diagnozuje się gruźlicę?

Jest wiele badań, na podstawie których można zdiagnozować gruźlicę. Lekarz zbada pacjenta i podejmie decyzję co do potrzebnych dalszych badań. Może to być prześwietlenie klatki piersiowej lub badanie płwociny (flegmy).

Na czym polega leczenie gruźlicy?

Leczenie polega na przyjmowaniu leków przez co najmniej pół roku i uczęszczaniu w tym czasie na wizyty do przyszpitalnej przychodni klinicznej.

Dlaczego lekarstwo trzeba przyjmować przez tak długi czas?

Prątki gruźlicy giną bardzo powoli. Należy przyjmować lekarstwo zgodnie z zaleceniem lekarza, nawet jeżeli ustąpiły objawy gruźlicy lub pacjent nie czuje się już chory.

Czy lekarstwa na gruźlicę są bezpieczne?

Wszystkie lekarstwa mają skutki uboczne. Niektóre z nich są niegroźne — inne mogą być bardziej poważne. Lekarz w przychodni klinicznej poinformuje pacjenta o różnych tabletkach i ich skutkach ubocznych. Pacjent powinien omówić z lekarzem w przychodni klinicznej wszelkie obawy związane ze skutkami ubocznymi leków.

Grupa kontrolna ds. zdrowia publicznego i gruźlicy — marzec 2014 r.

Co się stanie w przypadku zaprzestania brania lekarstwa na gruźlicę?

Jeżeli pacjent przestanie brać lekarstwo przed terminem wyznaczonym przez lekarza, gruźlica może się pogłębić. Pacjent może stać się wylęgarnią prątków gruźlicy, którymi będzie zarażał rodzinę i innych ludzi pozostających z nim w bliskim kontakcie. Gruźlica może również uodpornić się na to lekarstwo. Oznacza to, że przestaje ono działać, na skutek czego pacjent poważnie zapada na tę chorobę.

Czy w trakcie leczenia tym lekarstwem trzeba czegoś unikać?

Stanowczo odradzamy picie alkoholu podczas leczenia, ponieważ zwiększa to ryzyko uszkodzenia wątroby.

W przypadku przyjmowania innych lekarstw należy o tym poinformować lekarza.

Czy można kontynuować swoje normalne codzienne czynności?

O tym poinformuje pacjenta lekarz. Chorzy na zakaźną odmianę gruźlicy zwykle przestają zarażać po kilku tygodniach leczenia i mogą wznowić swoje normalne czynności.

Co to jest identyfikowanie osób, które miały kontakt zakaźny z gruźlicą?

Ludzi, którzy mają kontakt z chorym na gruźlicę (np. mieszkają z nim lub spędzają z nim dużo czasu), czasami trzeba przebadać na obecność gruźlicy. Pracownik Wydziału Zdrowia Publicznego (Department of Public Health) skontaktuje się z chorym w celu ustalenia kontaktów zakaźnych i określi dalsze konieczne kroki.

Gruźlica jest poważną chorobą. Lekarz ma prawny obowiązek poinformowania Wydziału Zdrowia Publicznego o diagnozie pacjenta.

Odpowiedzi na dalsze pytania udzieli lekarz w przychodni klinicznej.

Można również skontaktować się z miejscowym Wydziałem Zdrowia Publicznego pod numerem

Więcej informacji dostępnych jest na stronie www.hpsc.ie. Znajdziemy je, wpisując hasło „gruźlica” w wyszukiwarce w prawym górnym rogu ekranu.

Grupa kontrolna ds. zdrowia publicznego i gruźlicy — marzec 2014 r.